

JAARLIJKSE EXCURSIE IN 2017: ORDERBOS BIJ APLEDOORN, KORT VERSLAG**Peter J. van Helsdingen***EIS-Nederland / Kenniscentrum Insecten en Overige Ongewervelden, Postbus 9517, 2300 RA Leiden, Nederland
(Peter.vanhelsdingen@naturalis.nl)***ABSTRACT**

A one-day excursion to the Orderbos, a forested area to the West of Apeldoorn (Prov. of Gelderland) yielded 64 species of spiders from 15 families.

Key words: Apeloorn, Orderbos

In het verleden was het een traditie om ieder jaar een excursie voor de werkgroep te organiseren. Er werd verzameld in een natuurgebied en de resultaten werden gepubliceerd. Toen de belangstelling in Nederland zo daalde dat het minder aantrekkelijk werd nog tijd en energie in het organiseren te stoppen werden er nog een aantal malen samen met de Belgische collega's excursies georganiseerd, maar toen de belangstelling vanuit Nederland bleef dalen liep ook dat af. Onze zuiderburen van ARABEL bleven wel jaarlijks een dag organiseren en de resultaten publiceren in hun Nieuwsbrief van de Belgische Arachnologische Vereniging. Meer mensen die geïnteresseerd zijn in arachnologie, meer studenten. In Nederland bleef het aantal lange tijd te laag. We kunnen niet zeggen dat het tij echt gekeerd is, maar er waren in ieder geval contacten met personen die foto's instuurden en leuke vangsten meldden. Het leek

Tabel I

Overzicht van in het Orderbos bij Apeldoorn verzamelde en waargenomen soorten. [v = vrouwtje, m = mannetje]

AMAUROBIIDAE		OXYOPIIDAE	
<i>Amaurobius fenestralis</i> (Stroem, 1768)	v	<i>Oxyopes</i> spec.	juv.
ANYPHAENIDAE		PHILODROMIDAE	
<i>Anyphaena accentuata</i> (Walckenaer, 1802)	v, juvs	<i>Philodromus albidus</i> Kulczynski, 1911	v
ARANEIDAE		<i>Philodromus aureolus</i> (Clerck, 1757)	v
<i>Araniella cucurbitina</i> (Clerck, 1757)	v	<i>Philodromus collinus</i> C.L. Koch, 1835	v
<i>Cercidia prominens</i> (Westring, 1851)	v	<i>Tibellus oblongus</i> (Walckenaer, 1802)	v
<i>Cyclosa conica</i> (Pallas, 1772)	mv	PISAURIDAE	
<i>Mangora acalypha</i> (Walckenaer, 1802)	v	<i>Pisaura mirabilis</i> (Clerck, 1757)	juvs
<i>Zilla diodia</i> (Walckenaer, 1802)	mv	SALTICIDAE	
CLUBIONIDAE		<i>Euophrys frontalis</i> (Walckenaer, 1802)	m
<i>Clubiona terrestris</i> Westring, 1851	v	<i>Evarcha falcata</i> (Clerck, 1757)	mv
<i>Clubiona trivialis</i> C.L. Koch, 1843	m	<i>Heliophanus flavipes</i> (Hahn, 1832)	mv
LINYPHIIDAE		SEGESTRIIDAE	
<i>Bathypantes gracilis</i> (Blackwall, 1841)	m	<i>Segestria senoculata</i> (Linnaeus, 1758)	m
<i>Bolyphantes luteolus</i> (Blackwall, 1833)	v	TETRAGNATHIDAE	
<i>Diplocephalus picinus</i> (Blackwall, 1841)	v	<i>Metellina mendei</i> (Blackwall, 1869)	mv
<i>Dismodicus bifrons</i> (Blackwall, 1841)	v	<i>Pachygnatha listeri</i> Sundevall, 1830	v
<i>Erigone longipalpis</i> (Sundevall, 1830)	m	<i>Tetragnatha montana</i> Simon, 1874	mv
<i>Gongyliidiellum latebricola</i> (O.P.-Cambridge, 1871)	mv	<i>Tetragnatha obtusa</i> C.L. Koch, 1837	v
<i>Hypomma cornutum</i> (Blackwall, 1833)	v	THERIDIIDAE	
<i>Linyphia triangularis</i> (Clerck, 1757)	juvs	<i>Anelosimus vittatus</i> (C.L. Koch, 1836)	mv
<i>Maso sundevalli</i> (Westring, 1851)	mv	<i>Dipoena melanogaster</i> (C.L. Koch, 1837)	v
<i>Metopobactrus prominulus</i> (O.P.-Cambridge, 1872)	v	<i>Enoplognatha ovata</i> (Clerck, 1757)	mv
<i>Micrargus herbigradus</i> (Blackwall, 1854)	mv	<i>Enoplognatha thoracica</i> (Hahn, 1833)	v
<i>Microneta viaria</i> (Blackwall, 1841)	v	<i>Episinus angulatus</i> (Blackwall, 1836)	v
<i>Neriere peltata</i> (Wider, 1834)	v	<i>Neottiura bimaculata</i> (Linnaeus, 1767)	v
<i>Obscuriphantes obscurus</i> (Blackwall, 1841)	v	<i>Paidiscura pallens</i> (Blackwall, 1834)	v
<i>Oedothorax fuscus</i> (Blackwall, 1834)	m	<i>Parasteatoda lunata</i> (Clerck, 1757)	mv
<i>Tenuiphantes flavipes</i> (Blackwall, 1854)	v	<i>Parasteatoda tepidariorum</i> (C.L. Koch, 1841)	m
<i>Tenuiphantes tenuis</i> (Blackwall, 1852)	v	<i>Platnickina tinctoria</i> (Walckenaer, 1802)	v
<i>Tenuiphantes zimmermanni</i> (Bertkau, 1890)	mv	<i>Phylloneta sisyphia</i> (Clerck, 1757)	v
<i>Walckenaeria alticeps</i> (Denis, 1952)	v	<i>Robertus lividus</i> (Blackwall, 1836)	v
<i>Walckenaeria atrotibialis</i> (O.P.-Cambridge, 1878)	v	<i>Theridion pinastri</i> L. Koch, 1872	juv
LYCOSIDAE		<i>Theridion varians</i> Hahn, 1833	m
<i>Pardosa saltans</i> Töpfer-Hofmann, 2000	mv	THOMISIDAE	
<i>Piratula hygrophila</i> (Thorell, 1872)	mv	<i>Diaea dorsata</i> (Fabricius, 1777)	juvs
<i>Xerolycosa miniata</i> (C.L. Koch, 1834)	v	<i>Tmarus piger</i> (Walckenaer, 1802)	juv
MITURGIDAE		<i>Xysticus cristatus</i> (Clerck, 1757)	v
<i>Zora spinimana</i> (Sundevall, 1833)	v		

daarom de moeite waard om weer samen een dag veldwerk te gaan doen.

In 2017 werd een poging gewaagd. Als object werd het Orderbos ten westen van Apeldoorn uitgekozen, een terrein waar ik 60 jaar geleden regelmatig verzamelde. Het bos was inmiddels wel veel ouder geworden en van karakter veranderd. Het is nu een gemengd bos met oude lanen met oudere beuken en een ondergroei met bosbes en grassen. Er zijn sprengen, ooit aangelegd om de Ordermolen, een watermolen, van energie te voorzien. De excursie vond plaats op 11 juni. Er waren uiteindelijk 12 deelnemers en de stemming was gezellig. Volgend jaar meer mensen en een ander gebied met wat meer variatie. Centrale ligging in het land is wel handig. Suggesties zijn welkom.

Er is onvoldoende gestructureerd verzameld en genoteerd, zodat het niet mogelijk is aantallen exemplaren van iedere verzamelde of geobserveerde soort te vermelden. Wel is waar mogelijk de sexe aangegeven. Toch is de opbrengst interessant te noemen (Tabel I). Er werden 64 soorten gevonden uit 15 families. Het geeft een goed beeld van de spinnenfauna van een doorsnee gemengd bos op de Veluwe. Met dank aan de deelnemers en toeleverars van gegevens: Peter Koomen, Anne Krediet, Rob Versteeg, Steven IJland en mijzelf.

